

Uchwała nr
Rady Miejskiej w Świdnicy
z dnia

PROJEKT

IV | 1

w sprawie przyjęcia „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 rok”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świdnicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Marta Starke

PREZYDENT MIASTA
Beata Moskal-Staniewska

Uzasadnienie
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Świdnicy
z dnia

w sprawie przyjęcia „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 rok”

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminy obowiązek prowadzenia, w oparciu o gminne programy, działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

„Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 rok” określa zadania, sformułowane w oparciu o sporządzoną diagnozę, w ramach lokalnej strategii profilaktyki i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkomanii. Realizacja, monitoring i ewaluacja Programu odbywa się w ramach zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy. Źródłem finansowania są środki budżetu Gminy Miasta Świdnicy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz pozyskane z innych źródeł.

PREZYDENT MIASTA

B. Moskał-Stanevska
Beata Moskał-Stanevska

RADCA PRAWNY

Mariusz Białko

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Violetta Kulin

J. Stanevska *brustan*

Załącznik
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Świdnicy
z dnia

**Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Narkomanii
w Gminie Miasto Świdnica**

na 2015 rok

I. Wprowadzenie

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok określa zadania, sformułowane w oparciu o sporządzoną diagnozę, w ramach lokalnej strategii profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Zadania w ramach Programu obejmują przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, poprzez ograniczanie spożycia napojów alkoholowych oraz zmianę struktury ich spożywania, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę postaw w zakresie spożywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych. Obejmuje on m.in. interdyscyplinarną współpracę na rzecz rodzin, podmiotów i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, edukację medialną, organizowanie form integracji rodziny, motywowanie rodziców i rodzin do korzystania z poradnictwa i szkoleń w zakresie kwestii wychowawczych, problemów związanych z uzależnieniami i przemocą domową oraz organizowanie i wspieranie form opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. W tym obszarze działań Gmina Miasto Świdnica należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących.

Przyjęte kierunki działań zbieżne są z wytycznymi wynikającymi z dokumentów:

- Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016;
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2011-2018;
- Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 roku.

Program kierowany jest do wszystkich mieszkańców Świdnicy, a adresatami poszczególnych działań są grupy odbiorców, dla których dostosowywany jest charakter tych działań, w zależności od potrzeb. Koordynatorem i głównym realizatorem Programu jest Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy, obsługiwana technicznie i merytorycznie przez Dział Pomocy Specjalistycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy. W realizacji Programu uczestniczą instytucje i organizacje wykonujące na rzecz mieszkańców Świdnicy zadania mieszczące się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Urząd Miejski w Świdnicy,
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Świdnicy,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Zespole Usług Medycznych „Medyk” sp. z o.o.,
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy,
- Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy,
- organizacje pozarządowe,
- placówki oświatowe.

II. Diagnoza

Diagnoza do Programu na 2015 r. oparta została na wynikach badań monitoringowych obejmujących problemy wynikające z używania substancji psychoaktywnych oraz efektywność lokalnych działań podejmowanych w ramach programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Miasto Świdnica. W wyniku przeprowadzonej procedury, do przeprowadzenia monitoringu został wyłoniony Zakład Badawczo-Konsultingowy „TUAN” z Wrocławia.

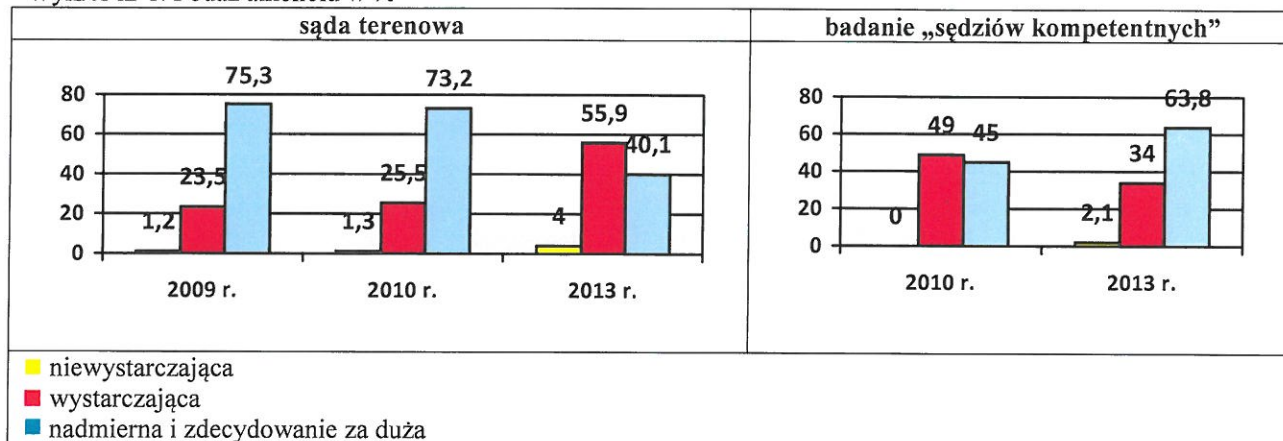
Badania dotyczące problemów narkotykowych, alkoholowych i przemocowych na terenie Świdnicy przeprowadzono w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 30 listopada 2013 r. w rejonach: Osiedle Młodych, Zawiszów, Fabryczna, Śródmieście, Zachód i Kraszowice. Udział w nich wzięło 1.899 osób, w tym:

- 601 osób w sądzie terenowej, dobieranych losowo, w przedziale wiekowym 18-58, w tym 297 mężczyzn i 304 kobiety,
- 1.251 osób w grupie młodzieży, w tym 385 w gimnazjach i 866 w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym 618 dziewcząt i 633 chłopców,
- 47 osób zawodowo związanych z problemami alkoholowymi i narkotycznymi, tzw. „sędziów kompetentnych”.

W opracowaniu wyników badań przeprowadzonych w Gminie Miasto Świdnica dokonano porównań na tle województwa dolnośląskiego i innej gminy podobnej pod względem demograficznym oraz badań przeprowadzonych w Gminie Miasto Świdnica w latach 2009-2010.

Pierwszym badanym czynnikiem, który wiąże się ze wszystkimi pozostałymi, jest określony przez respondentów obraz podaży alkoholu.

Wykres nr 1. Podaż alkoholu w %

W opinii respondentów sądy terenowej, na terenie miasta występuje zrównoważony popyt i podaż alkoholu. Widoczna jest też znaczna poprawa wskaźnika nadpodaży. Badanie osób zawodowo związanych z problemami alkoholowymi i narkotycznymi dało odmienny obraz. Występuje tu znaczna radykalizacja oceny. Różnice pomiędzy wynikami grup pokazują sposób podejścia do problemu – emocjonalny i zracjonalizowany.

Limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) w Świdnicy określa uchwała nr XXXV/356/97 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 stycznia 1997 r. Wynoszą one:

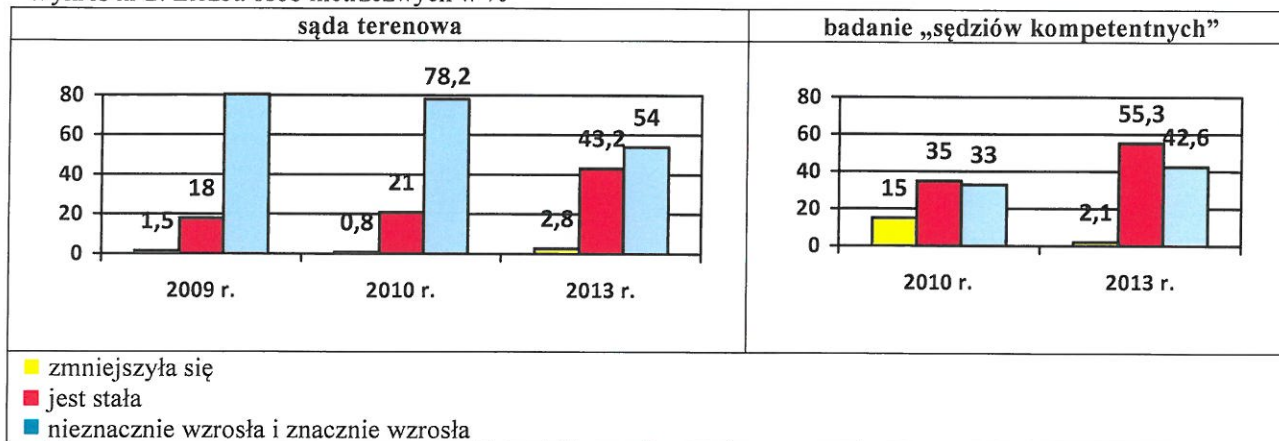
- 120 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 70 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2013 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych otrzymało 110 sklepów i 72 lokale gastronomiczne. Ponieważ obowiązujące limity nie uległy zmianie w okresie poddanym analizie, można wnioskować, że ocena w sądzie terenowej popytu i podaży napojów alkoholo-

wych związana jest nie z liczbą punktów prowadzących sprzedaż, lecz z zaobserwowanym przez badanych zahamowaniem tendencji wzrostowej problemów alkoholowych w grupie dorosłych i starszej młodzieży, co wynika z kolejnego badanego wskaźnika.

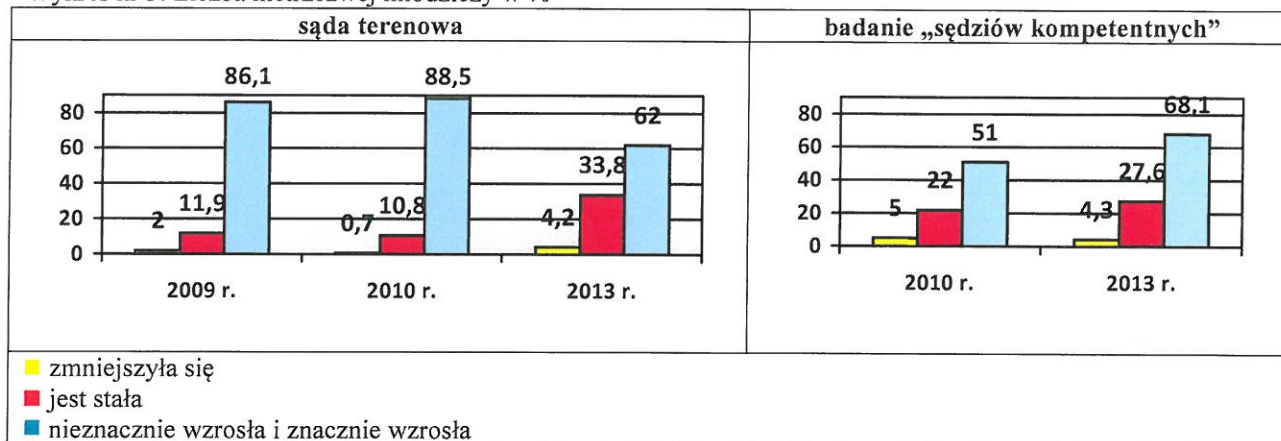
Respondentów zapytano o zaobserwowany w okresie ostatnich 3 lat przyrost ilości osób nietrzeźwych w miejscu zamieszkania bądź działania.

Wykres nr 2. Liczba osób nietrzeźwych w %

W sądzie terenowej, w porównaniu do poprzednich badań, znacznie zmniejszył się wskaźnik przyrostu ilości dorosłych osób nietrzeźwych. Natomiast badanie opinii zawodowców pokazało tendencję wzrostową w tym zakresie. Obie grupy wykazują, że występuje znaczna liczba osób nietrzeźwych w ich otoczeniu, ale zjawisko ma charakter stabilny. Podobne wyniki dało badanie ilości nietrzeźwej młodzieży.

Wykres nr 3. Liczba nietrzeźwej młodzieży w %

Wśród alkoholi najczęściej używanych przez młodzież w obu grupach badanych wskazano na piwo, następnie wino i wódkę.

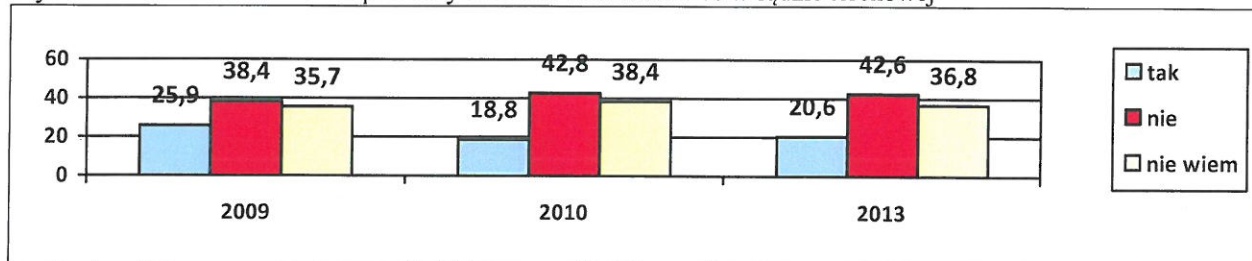
Widocznym nośnikiem problemów alkoholowych na danym terenie są grupy osób nadużywających alkoholu, spotykające się w stałych miejscach, na terenie całego miasta. Mają one często negatywny wpływ na środowisko lokalne. Są to grupy złożone z osób dorosłych oraz grupy młodzieżowe. Wskaźnikiem, które wiąże się z powyższym problemem, jest poziom poczucia zagrożenia ze strony osób nadużywających alkoholu w miejscu zamieszkania. 30,3% ankietowanych w sądzie terenowej potwierdziło poczucie zagrożenia związane z występowaniem agresywnych grup dorosłych i starszej młodzieży pijącej piwo. Wskaźnik ten wykazuje w tej grupie stałą tendencję spadkową: w 2009 r. – 48,2% i w 2010 r. – 41,2%. Badana grupa specjalistów ostrzej oceniła poziom zagrożenia mieszkańców przez osoby nadużywające alkoholo-

lu. Za występowaniem takiego zagrożenia opowiedziało się 82,9% respondentów, więcej niż w badaniu w 2010 r. – 75,8%.

W 2013 r. Komenda Powiatowa Policji zatrzymała w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych w Świdnicy, na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, łącznie 687, w tym 8 nieletnich osób „w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób”.

Stabilny pozostaje wskaźnik odnoszący się do łamania przez sprzedawców ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Wykres nr 4. Liczba świadków sprzedaży alkoholu nieletnim w % w sądzie terenowej

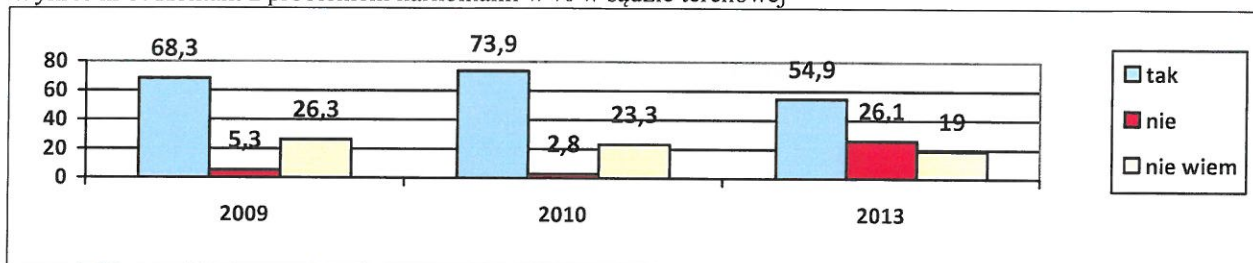

Wskaźnik nie utrzymał się na korzystnym poziomie, który występował w badaniu przeprowadzonym w 2010 r. Jest na poziomie zbliżonym do średniej (21%) dla poddanych badaniu miast Dolnego Śląska. Wskazuje to na konieczność zintensyfikowania działań profilaktycznych kierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Kontrolę placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w Świdnicy prowadzi Komenda Powiatowa Policji. W 2013 r. skontrolowała 96 punktów, w wyniku których nie ujawniono przypadków naruszenia prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych. W tym samym roku Prokuratura Rejonowa prowadziła 1 postępowanie o naruszenie przez podmiot sprzedający napoje alkoholowe przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które zakończone zostało umorzeniem postępowania.

W badaniu dotyczącym kontaktów respondentów ze zjawiskiem narkomanii pytano wyłącznie o kontakt bezpośredni.

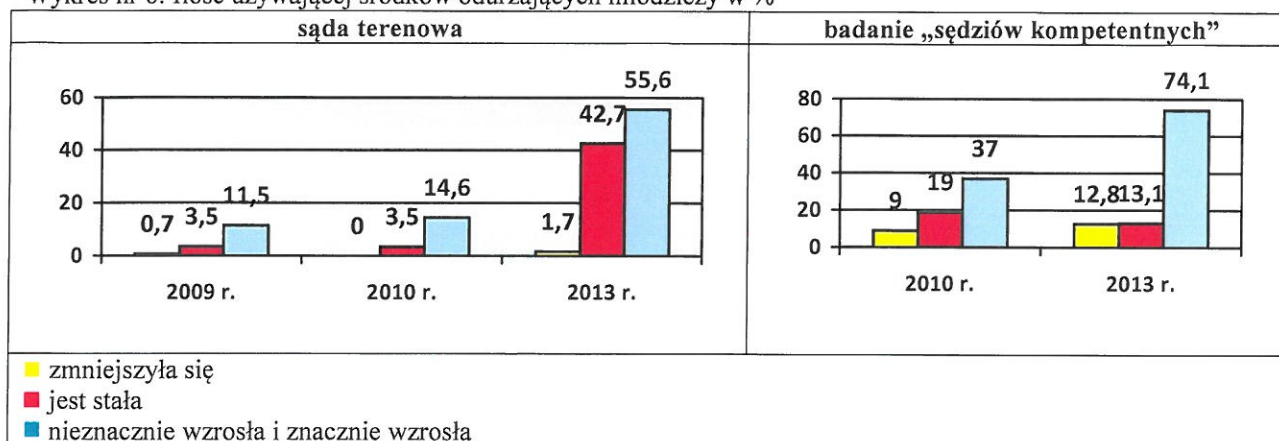
Wykres nr 5. Kontakt z problemem narkomanii w % w sądzie terenowej

Odsetek osób, które zetknęły się z problemem narkomanii obniżył się i utrzymuje się na poziomie niższym od średniej w regionie. Podobny obraz dały wyniki badania w ankiecie zawodowców. Kontakt w rejonie swojego działania potwierdziło 59,6%. Nastąpił tu spadek wskaźnika z 71,43%.

Przedmiotem badania była również ocena występowania tego zjawiska wśród młodzieży. W 2013 r. policja ujawniła również 185 przypadków użycia substancji psychoaktywnych, z czego 2 osoby były w wieku poniżej 18 roku życia.

Wykres nr 6. Ilość używającej środków odurzających młodzieży w %

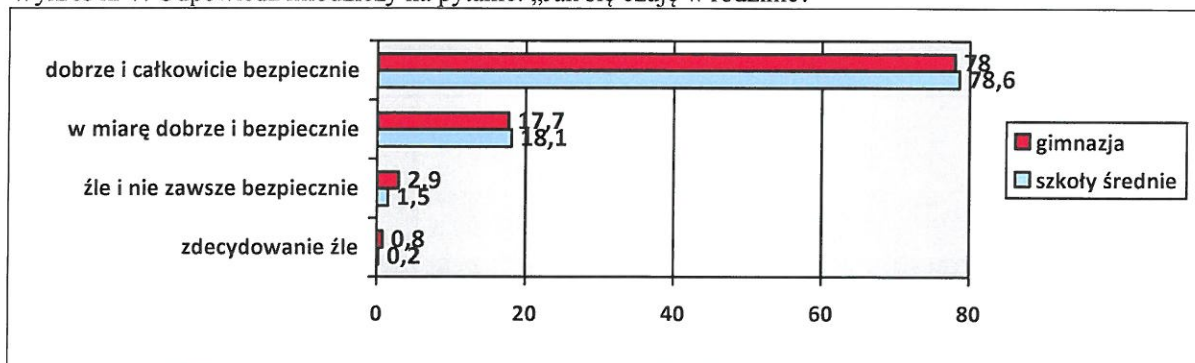

Wyniki potwierdziły wzrost świadomości społecznej dotyczącej obserwowanej ilości używającej środków młodzieży oraz wzrost poziomu zagrożenia młodzieży problemem. Według respondentów sądy terenowej wiek eksperymentującej młodzieży waha się między 10 a 16 rokiem życia. Dominuje grupa wiekowa 13-15 lat. Oznacza to obniżenie wieku, gdyż w poprzednim etapie badania, jako główną grupę wiekową młodzieży używającej narkotyków wskazano 16-18 latków.

Istotnym elementem monitoringu jest badanie problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży. W sądzie terenowej z „brutalną przemocą – agresją wśród młodzieży” zetknęło się 22,9% respondentów. To znacznie mniej niż w poprzednich etapach badań: 64,8% w 2009 r. i 54,9% w 2010 r. Sprawcami przemocy najczęściej była starsza młodzież, następnie dorośli i na końcu rówieśnicy. W badaniu eksperckim 44,7% respondentów obserwowało w swoim otoczeniu występowanie przemocy w stosunku do młodzieży. Tu również jest widoczny spadek wskaźnika w stosunku do badania w 2010 r. z 63,7%. Jako sprawców przemocy również najczęściej wskazywano młodzież starszą.

Badanie młodzieży szkolnej wskazuje na zainteresowanie pewnych grup młodzieży zarówno alkoholem, jak i środkami odurzającymi. Zainteresowanie to ma związek z wieloma czynnikami, a przede wszystkim, z funkcjonowaniem rodziny oraz pozycją w niej dziecka.

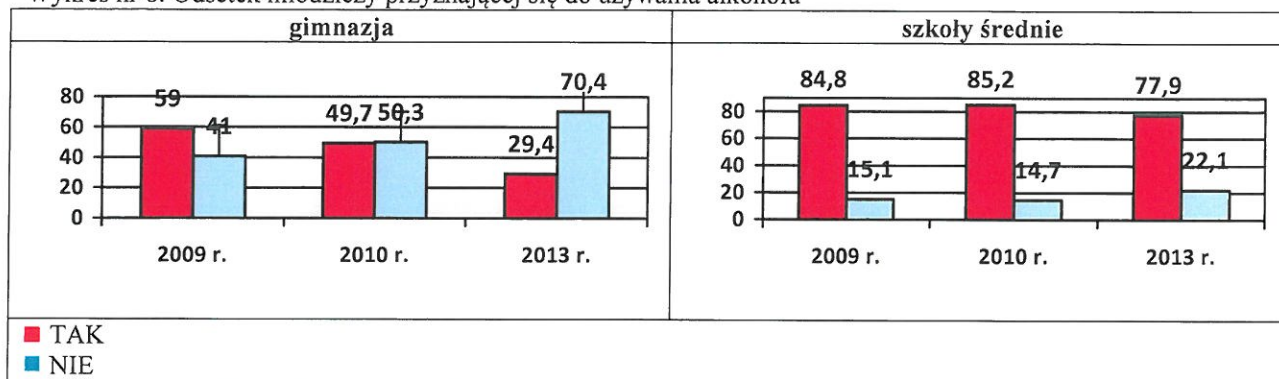
Wykres nr 7. Odpowiedź młodzieży na pytanie: „Jak się czuję w rodzinie?”

Kontakt młodzieży z alkoholem i środkami odurzającymi występuje częściej u młodzieży z obniżoną samooceną rodziny. Odsetek młodzieży, której członkowie rodziny nadużywają alkoholu wynosi 14,8% w gimnazjach i 22,1% w szkołach średnich i utrzymuje się powyżej średniej w regionie.

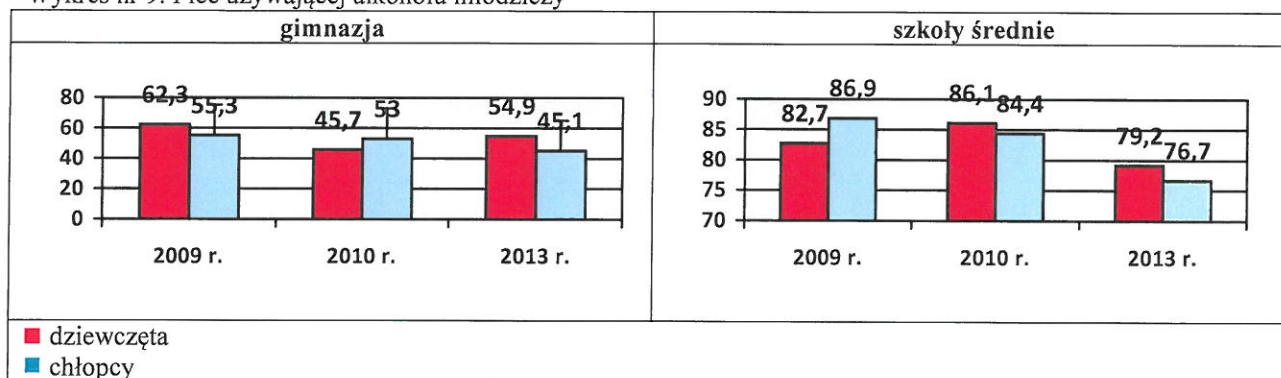
Wskaźnik dotyczący młodzieży szkolnej używającej alkoholu, z wyłączeniem kontaktów jednorazowych, obniżył się i utrzymuje w granicach średniej w regionie.

Wykres nr 8. Odsetek młodzieży przyznającej się do używania alkoholu

Widoczny jest na przełomie gimnazjum i szkoły średniej wzrost spożycia alkoholu. Obraz taki pojawia się w całym regionie dolnośląskim. Uczniowie gimnazjum najczęściej używają piwa, średnio raz w miesiącu i rzadziej wina. W szkołach średnich przeważa piwo i wódka 2-3 razy w miesiącu. Jest to model spożycia charakterystyczny dla tych grup wiekowych.

Wykres nr 9. Płeć używającej alkoholu młodzieży

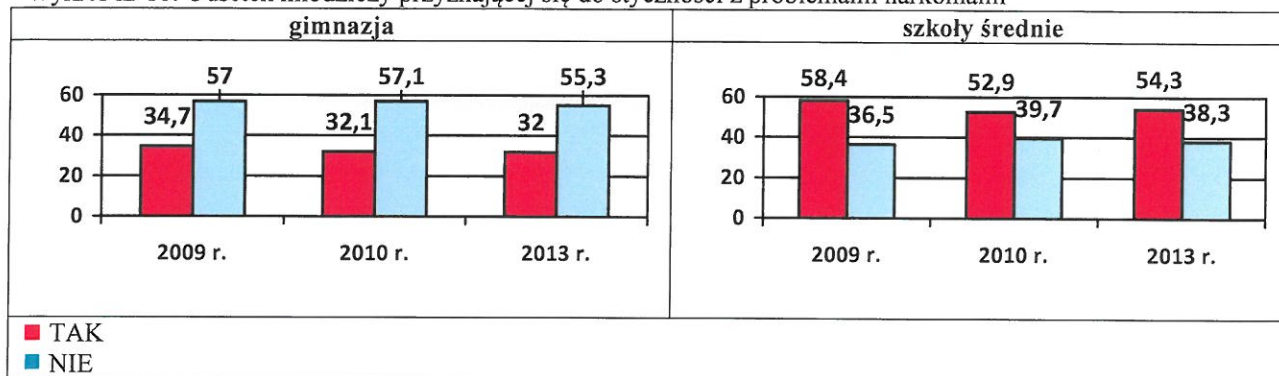

Wśród pijącej alkohol młodzieży utrzymuje się przewaga odsetka pijących dziewcząt, zarówno w gimnazjum, jak i szkołach średnich. Wiek inicjacji alkoholowej utrzymuje się pomiędzy 10 a 17 rokiem życia z przewagą wieku 15-16 lat w szkołach średnich i 10-15 lat w gimnazjach z przewagą wieku 13-14 lat. Dominującym alkoholem w inicjacji było piwo i w szkołach średnich również wina. W obu grupach miejscem inicjacji alkoholowej jest najczęściej podwórko i dom kolegi/koleżanki.

Świdnicki obraz występowania problemów alkoholowych wśród uczniów gimnazjum jest zbliżony do średniej w regionie. W przypadku szkół średnich jest nieznacznie przekroczony.

Propozycję zażycia środka odurzającego otrzymało 25,97% badanych w gimnazjach i 54,84% w szkołach średnich. W przypadku gimnazjów wskaźnik jest stosunkowo niski, a w szkołach średnich nieznacznie podwyższony w stosunku do średniej w regionie. W obu przypadkach przekracza ¼ populacji. Wskazuje to na okresową penetrację szkół przez dealerów narkotykowych.

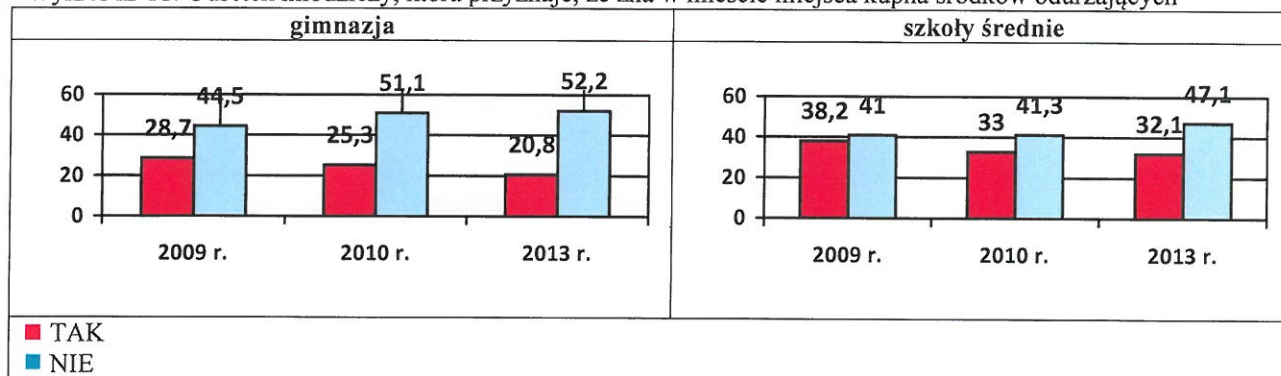
Wykres nr 10. Odsetek młodzieży przyznającej się do styczności z problemami narkomanii

Używanie i próby ze środkami odurzającymi potwierdziło 10,9% badanych gimnazjalistów i 32,9% uczniów szkół średnich. Wskaźnik w gimnazjach utrzymuje się poniżej średniej, ale w przypadku szkół średnich przekracza średnią dla badanych miast w regionie. Środkami używanymi przez młodzież gimnazjalną są marihuana, amfetamina i leki oraz w szkołach średnich, marihuana, haszysz, THC, leki i dopalacze. Najważniejsze przyczyny sięgania młodzieży po środki odurzające to imponowanie innym, ciekawość i wpływ grupy.

Środkami inicjacji narkotykowej jest marihuana, leki, amfetamina i dopalacze. Miejscem inicjacji jest najczęściej mieszkanie kolegi/koleżanki, podwórko, prywatka. Wiek, to 13-18 lat, z dominacją grupy wiekowej 14-16 lat. Po pierwszorazowym użyciu środków narkotycznych, ponawiało próby 8,3% gimnazjalistów i 23,1% uczniów szkół średnich.

Wykres nr 11. Odsetek młodzieży, która przyznaje, że zna w mieście miejsca kupna środków odurzających

Dystrybucję środków odurzających w okolicach szkół potwierdziło 12,2% gimnazjalistów i 16,39% uczniów szkół średnich.

Badana młodzież wypowiedziała się również na temat przeciwdziałania badanym zjawiskom. Za przeciwdziałaniem narkomanii opowiedziało się 72,72% uczniów w gimnazjach i 80,13% w szkołach średnich. Za przeciwdziałaniem problemom alkoholowym opowiedziało się 72,98% uczniów w gimnazjach i 75,73% w szkołach średnich. Wśród stosowanych metod działań profilaktycznych młodzież preferuje dokładne omawianie zjawisk, przedstawianie skutków zdrowotnych oraz systematyczne prowadzenie specjalnych zajęć. Profilaktykę powinny prowadzić w pierwszej kolejności wyspecjalizowane placówki oraz rodzina.

III. Zasoby

Głównym realizatorem i koordynatorem działań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 rok jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy. Obsługuje działania realizowane przez Miejską Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na Komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, o zastosowanie którego Komisja wnosi do sądu rejonowego. Ze względu na to, że rodziny z problemem alkoholowym są szczególnie narażone na przemoc, członek Komisji włącza się również w działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Pracownicy socjalni Ośrodka na bieżąco prowadzą rozeznanie w środowisku i dokonują systemowej diagnozy rodziny. Szczególnym nadzorem obejmują rodziny z dziećmi, zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich. W asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy, w ramach dyżurów popołudniowych, monitorują środowiska wskazane, jako zagrożone demoralizacją nieletnich.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia osobom uwikłanym w problemy uzależnień i przemocy wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawną. Umożliwia również podnoszenie kompetencji, przede wszystkim poprzez działalność informacyjną, organizowanie warsztatów i konsultacji, które kierowane są do wszystkich mieszkańców Świdnicy, w szczególności: młodzieży, rodziców i opiekunów wymagających podnoszenia kompetencji w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierowców i trenerów szkół jazdy oraz sprzedawców i właścicieli punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Do udziału w szkoleniach zapraszani są również specjaliści realizujących zadania w obszarze objętym Programem, przede wszystkim przedstawiciele podmiotów i instytucji wchodzących w skład Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie: ośrodka pomocy społecznej, policji i straży miejskiej, sądu, świdnickich szkół podstawowych i gimnazjów, przedszkoli, służby zdrowia, organizacji pozarządowych (w tym asystenci rodziny). Forma ta służy przede wszystkim usprawnieniu pracy grup roboczych i rozwijaniu interdyscyplinarnej współpracy przy rozwiązywaniu indywidualnych spraw osób i rodzin uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy.

Urząd Miejski w Świdnicy zleca i udziela dotacji w trybie otwartych konkursów ofert organizacjom pozarządowym realizującym zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności:

- ⇒ wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- ⇒ prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania,
- ⇒ prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży,
- ⇒ praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożoną uzależnieniami, przemocą (w tym zatrudnienie asystentów rodziny),
- ⇒ prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie.

Mieszkańcy Świdnicy uwikłani w problem alkoholowy i przemocowy korzystają z profesjonalnego całodobowego programu terapeutycznego realizowanego przez Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze. Terapia w warunkach ambulatoryjnych w Świdnicy odbywa się w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, funkcjonującej w strukturach Zakładu w Czarnym Borze oraz w Poradni Leczenia Uzależnień w Zespole Usług Medycznych „Medyk” sp. z o.o.

W realizacji zadań wynikających z Programu uczestniczą również inne instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów

alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz pełniące funkcje wspierające, w szczególności:

- ⇒ Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy realizuje działania prewencyjne w rodzinach, wobec dysfunkcyjnych zachowań związanych z używaniem alkoholu i środków odurzających oraz realizuje działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii,
- ⇒ działania w ramach interwencji kryzysowej, w tym poradnictwo realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy,
- ⇒ świdnickie przedszkola, szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze realizują programy profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów, w celu wspierania abstynencji dziecka i przygotowania do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zapewniają wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

IV. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy powołana została zarządzeniem Nr 36/02 Prezydenta Miasta Świdnicy z dnia 16 grudnia 2002 r. z późn. zm. w sprawie powołania składu osobowego Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy. Aktualnie liczy 12 członków, przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, Komendy Powiatowej Policji, SP ZOZ Regionalnego Szpitala Specjalistycznego „LATAWIEC”, Rady Miejskiej w Świdnicy i organizacji pozarządowych. Członkowie Komisji posiadają przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zasady wynagradzania członków gminnych komisji określa rada gminy w programie. Za pracę w ramach Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

1. 65 zł brutto za pracę podczas posiedzeń Komisji;
2. 130 zł brutto za rozpatrywanie wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
3. 85 zł brutto za pracę w środowisku zamieszkania osoby zgłoszonej na leczenie odwykowe.

Wynagrodzenie wypłacane jest nie częściej niż raz w miesiącu, za podejmowanie czynności określonych w:

- pkt 1 i 2 – na podstawie listy obecności;
- pkt 3 – po przedłożeniu dokumentu z przeprowadzenia pracy w środowisku w Dziale Pomocy Specjalistycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy.

V. Zadania

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii, należą do zadań własnych gminy. Cele i zadania do realizacji w ramach programów gminnych wyznacza art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.).

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie dostępności i finansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
2) zapewnienie dostępności i finansowanie programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
3) zapewnienie dostępności i finansowanie programów psychoterapii współuzależnienia oraz w zakresie problemów przemocy w rodzinie	- liczba i rodzaj programów - liczba uczestników
4) informowanie o miejscach pomocy dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniami i współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie	- liczba i formy przekazów
Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) organizowanie poradnictwa i wsparcia (w tym w formie telefonu zaufania) prawnego, psychologicznego, pedagogicznego dla osób i rodzin, w których występują zjawiska uzależnienia i przemocy oraz w stanach kryzysu psychicznego	- liczba i rodzaj miejsc pomocy - liczba osób i udzielonych porad w poszczególnych kategoriach problemowych
2) organizowanie poradnictwa i działań wspierających rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami, przemocą, w tym w formie asystentury	- liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pracą asystenta rodziny, w tym rodziny objęte asystenturą w 2014 r. - liczba i przyczyny zakończonych asystentur
3) zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie schronienia i wsparcia	- liczba i rodzaj miejsc pomocy - liczba i formy udzielonego wsparcia - liczba ofiar przemocy, w tym liczba dzieci, korzystających ze schronienia
4) zapewnienie dzieciom z rodzin wieloproblemowych miejsc w placówkach wsparcia dziennego, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny	- liczba placówek wsparcia dziennego realizujących program socjoterapeutyczny - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego - liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego - liczba dzieci objętych opieką placówek wsparcia dziennego, które uzyskały promocję do klasy następnej - liczba dzieci i młodzieży w Świdnicy, w przedziale wiekowym 7-18 lat
5) doskonalenie i upowszechnianie interdyscyplinarnej pomocy rodzinom z problemem uzależnienia i przemocy, w tym organizacja pracy Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy, Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdnicy i grup roboczych	- liczba wydanych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - liczba założonych „Niebieskich Kart” - liczba spotkań MKds.RPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych - liczba postępowań przygotowawczych i spraw skierowanych do sądu, prokuratury

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych postanowień sądu o zobowiązanie do leczenia - liczba osób zatrzymanych przez Policję w związku z przemocą w rodzinie - liczba orzeczonych przez sąd rodzinny eksmisji w związku z przemocą w rodzinie
Zadanie 3.	
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) programy oraz formy edukacyjne i kulturalne wspierające postawy abstynenckie u młodzieży i przygotowujące do podejmowania świadomych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba zatrzymanych osób nieletnich będących w stanie nietrzeźwości
2) działania edukacyjno-informacyjne w obszarze zapobiegania uzależnieniom i przemocy, w tym w zakresie redukcji czynników ryzyka zagrażających zdrowiu psychicznemu, zmian postaw dorosłych wobec używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz podnoszenia kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj programów z podziałem na ich adresatów - liczba uczestników
3) działania edukacyjne skierowane do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników
4) działania edukacyjne związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców i kontrole trzeźwości kierowców na drogach, w tym doposażenie podmiotów kontrolujących w urzędzenia służące do badania trzeźwości	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - liczba wypadków i wykroczeń drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu
5) działania interwencyjno-sprawdzające wobec osób, których zachowanie wskazuje na użycie substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób poddanych kontroli - liczba osób, w tym nieletnich, u których stwierdzono użycie substancji psychoaktywnych
6) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych i zmniejszenia poczucia zagrożenia mieszkańców ze strony grup pijących, agresywnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba ujawnionych przez Policję i Straż Miejską osób, których stan wskazywał na znajdowanie się pod wpływem alkoholu, w tym do 18. roku życia
Zadanie 4.	
Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.	
działania	wskaźniki realizacji działań
1) wspieranie działalności środowisk abstynenckich	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników
2) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy ujęte w Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną na 2014 r.	<ul style="list-style-type: none"> - zadania publiczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy przekazane do realizacji instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym - liczba podmiotów, którym zlecono realizację poszczególnych zadań publicznych
3) szkolenia i inne działania edukacyjne, informacyjne oraz konsultacyjno-superwizyjne dla przedstawicieli instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba uczestników - grupy zawodowe objęte działaniami

w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy	
Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	
działania	wskaźniki realizacji działań
kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych poddanych kontroli - liczba ujawnionych naruszeń prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych wbrew warunkom - liczba postępowań prowadzonych przez Prokuraturę w wyniku naruszenia prawa w związku z sprzedażą napojów alkoholowych
ustalanie zasad dotyczących lokalizacji oraz liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	- wyznaczone przez Radę Miejską limity oraz warunki usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych - liczba postanowień Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej - liczba udzielonych w 2014 r. zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych
Zadanie 6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.	
działania	wskaźniki realizacji działań
prowadzenie przez pracowników socjalnych na bieżąco rezeźnienia w rejonie działania	- liczba rodzin uwikłanych w problemy uzależnień, w tym ze zdiagnozowaną chorobą alkoholową - liczba rodzin z dziećmi do ukończenia 17 roku życia, w których dominującą przyczyną kryzysu w rodzinie jest przemoc - liczba rodzin z nadzorem kuratorskim
objęcie szczególnym nadzorem rodzin z dziećmi, zagrożonych przemocą oraz demoralizacją nieletnich	- liczba dyżurów popołudniowych - liczba środowisk objętych patronażem - liczba rodzin z dziećmi ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, objętych monitorowaniem i motywowanymi do podjęcia terapii przez rodziców

VI. Harmonogram realizacji i źródła finansowania

Zadania w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 r. mają charakter ciągły i realizowane są cały rok kalendarzowy. Źródło finansowania Programu stanowią dochody Gminy Miasta Świdnicy pochodzące z opłat za zezwolenia wydane na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 1.250.000 zł, dotacje oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

VII. Monitorowanie

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na 2015 r. jest monitorowana i ewaluowana przez Dział Pomocy Specjalistycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z Programu, sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w Świdnicy przez Prezydenta Miasta Świdnicy, w terminie do 31 marca 2016 r.

PREZYDENT MIASTA
Beata Moskal-Staniewska
Beata Moskal-Staniewska

J. Musiał

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
Wioletta Kubiś

Beata